

رامین پرتو

سفر علی الزیدی، نخست‌وزیر عراق، به واشنگتن و دیدار با دونالد ترامپ را باید یکی از مهم‌ترین تحولات سیاسی عراق در سال‌های اخیر دانست؛ سفری که فراتر از یک دیدار دوجانبه، حامل پیام‌هایی مهم درباره آینده روابط بغدادو واشنگتن، جایگاه ایران در معادلات عراق، آینده حضور آمریکا در این کشور و همچنین روند اصلاحات داخلی دولت جدید عراق است.

اهمیت این سفر از آن جهت دوچندان می‌شود که عراق در حساس‌ترین مقطع منطقه‌ای طی سال‌های اخیر قرار گرفته است؛ از یک سو تنش‌های ایران و آمریکا همچنان بر فضای امنیتی منطقه سایه انداخته و از سوی دیگر بغداد تلاش می‌کند ضمن حفظ روابط نزدیک با تهران، مناسبات راهبردی خود با واشنگتن را نیز وارد مرحله‌ای تازه کند.

نشان داد که اگر چه محور رسمی مذاکرات، همکاری‌های اقتصادی و آینده روابط دو کشور بود، اما بخش قابل توجهی از گفت‌وگوها (مستقیم و غیر مستقیم) به ایران اختصاص داشت که نشان می‌دهد واشنگتن همچنان عراق را یکی از مهم‌ترین حلقه‌های سیاست منطقه‌ای خود در قبال تهران می‌داند.

عراق: از شرکت امنیتی به همکاری اقتصادی

مهم‌ترین پیام این دیدار، تغییر تدریجی ماهیت روابط بغداد و واشنگتن بود. ترامپ بارها تأکید کرد که آمریکا دیگر نیازی به حضور نظامی گسترده در عراق نمی‌بیند و در مقابل، شرکت‌های آمریکایی جای نیروهای نظامی را خواهند گرفت.

این سخنان مابواضع علی‌الزیدی نیز همسو بود. نخست‌وزیر عراق اعلام کرد که مأموریت ائتلاف بین‌المللی مبارزه با داعش به پایان می‌رسد و از این پس همکاری دو کشور بر پایه سرمایه‌گذاری، توسعه اقتصادی، انرژی و تجارت استوار خواهد شد.

خبر

تلاش عربستان برای کاهش تنش با انصارالله

در حالی که صنعا به همه شرکت‌های هواپیمایی غیرنظامی درباره خطرات عبور از حریم هوایی عربستان هشدار داده و تأکید کرد که قصد دارد فرودگاه‌های عربستان را تا زمان رفع محاصره فرودگاه بین‌المللی صنعا و از سرگیری بدون مانع همه پروازهای تجاری بسته نگه‌دارد، ریاض در ساعات اخیر میانجیگری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی را با هدف کاهش تنش‌ها با انصارالله آغاز کرده است. برخی منابع سیاسی آگاه به روزنامه الاخبار لبنان گفتند، در این راستا میانجیگری‌های عمان و قطر آغاز شده و عربستان در گفتگو با طرف‌های میانجی‌ها مدعی شده که

«مسئول هدف قرار دادن فرودگاه صنعا نیست، بلکه دولت وابسته به یمن (دولت مستعفی یمن) مسئولیت حمله به فرودگاه را بر عهده گرفته است». اما یک منبع نظامی یمنی روایت سعودی‌ها را رد و به الاخبار گفت: نیروهای صنعا نوع موشک‌های استفاده شده در حمله به فرودگاه بین‌المللی صنعا را شناسایی کرده‌اند، هواپیمایی که این حمله را انجام داد، سعودی بود و موشک‌هایی که برای هدف قرار دادن باند فرودگاه استفاده شدند، موشک‌های تاکتیکی «استورم شدو» -ساخت انگلیس با برد ۵۰۰ کیلومتر بودند که منحصرا در اختیار نیروهای سعودی قرار دار. در حالی

بخش قابل توجهی از گفت‌وگوی ترامپ با الزیدی به انتقال پیام به تهران اختصاص یافت!

ایران؛ محور پنهان و آشکار دیدار واشنگتن

قدرت منطقه‌ای تهران را بر جسته کند. او همچنین درباره تحریم‌ها، درگیری‌های داخلی ایران اظهار نظر کرد. این حجم از پرداختن به ایران نشان می‌دهد که واشنگتن همچنان عراق را یکی از اصلی‌ترین میدان‌های رقابت ژئوپلیتیکی با تهران می‌داند.

عراق به خوبی می‌داند که امنیت، اقتصاد و تجارت این کشور به روابط همزمان با ایران، آمریکا و کشورهای عربی حوزه خلیج فارس وابسته است و

هر گونه برهم‌خوردن این توازن، می‌تواند هزینه‌های سنگینی برای بغداد ایجاد کند و بر همین اساس است که الزیدی سعی کرد در دیدار با ترامپ از حرف‌های تنش‌زاعلیه تهران دوری کند

خبر

رویترز: نتانیاهو به آمریکا سفر می‌کند

یک مقام ارشد اسرائیلی دیروز (چهارشنبه) در گفت‌وگو با خبرگزاری رویترز گفت که بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل روز شنبه راهی ایالات متحده خواهد شد. این مقام اسرائیلی در ادامه افزود که نتانیاهو خواستار دیدار با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا است، اما هنوز مشخص نیست که این دیدار انجام خواهد شد یا خیر. بر اساس این گزارش، نتانیاهو در شرایطی به دنبال دیدار با دونالد ترامپ است که محاصره بنادر ایران از سوی آمریکا بار دیگر تشدید شده است، اما تاکنون زمانی برای این دیدار تعیین نشده است. دفتر نخست‌وزیر اسرائیل

هفته گذشته، پس از آخرین دیدار بین ترامپ و نتانیاهو در ۱۱ فوریه در اتاق عملیات کاخ سفید، به دنبال ترتیب دادن دیداری با ترامپ بود. از جمله دلایل تمایل نتانیاهو برای دیدار هر چه سریع‌تر با ترامپ، تلاش برای ایجاد اعتماد مجدد میان دو طرف پس از جنگ متجاوزانه با ایران که اوج اختلافات میان آنها را آشکار کرد، عنوان شده است. رسانه‌های اسرائیل نیز گزارش دادند که نخست‌وزیر اسرائیل در تلاش است همزمان با سفر خود به واشنگتن برای شرکت در مراسم تشییع جنازه لیندسی گراهام دیداری نیز با دونالد ترامپ ترتیب دهد. در همین راستا، کانال

مالزی دستور اخراج شهروندان اسرائیلی را صادر کرد

انور ابراهیم، نخست‌وزیر مالزی، دیروز (چهارشنبه) اعلام کرد که هر تبعه اسرائیلی در این کشور شناسایی شود، بلافاصله اخراج خواهد شد؛ این اظهارات همزمان با بررسی ادعاهایی درباره مشارکت یک اسرائیلی در فعالیت‌های یک مجتمع اقامتی در ایالت جنوبی جوهور مطرح شده است. به گزارش ناتولی، انور ابراهیم با اشاره به اینکه دولت ادعاهای مربوط به دست داشتن یک تبعه اسرائیلی در فعالیت‌های

نخست‌وزیر عراق بارها تأکید کرد که دولتش در آستانه مرحله‌ای قرار دارد که بر مبارزه با فساد، اصلاح ساختار اقتصادی، اصلاح نظام بانکی، توسعه سرمایه‌گذاری و مهم‌تر از همه، انحصار سلاح در دست دولت استوار خواهد بود و همین موضوع می‌تواند به محور اقدام عملی وی پس از بازگشت به بغداد تبدیل شود

گمرکی و سرمایه‌گذاری راه‌همزمان با مبارزه واقعی با فساد پیش برسد، امکان جذب سرمایه خارجی و افزایش رشد اقتصادی عراق بیش از گذشته فراهم خواهد شد.

دولت‌الزیدی میان فرصت و چالش
نخستین سفر علی‌الزیدی به آمریکا تنها یک دیدار دیپلماتیک نبود، بلکه آغاز مرحله‌ای تازه در سیاست داخلی و خارجی عراق به‌شمار می‌رود.

از یک سو، دولت جدید تلاش می‌کند روابط خود با آمریکا را از همکاری امنیتی به شراکت اقتصادی تغییر دهد و از سوی دیگر، با حفظ ارتباط نزدیک با ایران، مانع تبدیل شدن عراق به میدان تقابل مستقیم تهران و واشنگتن شود.

در همین حال، برنامه‌های اصلاحات داخلی دولت، از مبارزه با فساد گرفته تا انحصار سلاح در دست دولت، می‌تواند آینده سیاسی عراق را در گون کند؛ البته به شرط آنکه بغداد بتواند میان فشارهای خارجی، ملاحظات داخلی و توازن‌های پیچیده سیاسی کشور تعادل برقرار کند.

به نظر می‌رسد الزیدی پس از بازگشت از واشنگتن، اصلاحات ساختاری را با جدیت بیشتری دنبال خواهد کرد؛ زیرا این برنامه‌ها نه تنها وعده انتخاباتی او، بلکه شرط اصلی جلب حمایت آمریکاسرمایه‌گذاران خارجی و کشورهای عربی نیز محسوب می‌شود. با این حال، موفقیت این اصلاحات به عوامل متعددی از جمله میزان همراهی جریان‌های سیاسی عراق، نحوه تعامل گروه‌های مسلح، حمایت بر جمعیت، وضعیت امنیتی کشور و همچنین چگونگی مدیریت روابط متوازن با ایران و آمریکاستگی دارد.

جهان نما

پیشنهاد اردوغان به ترامپ درباره لبنان چه بود؟

روزنامه الاخبار لبنان نوشت، طی سه هفته گذشته ایده‌ای ترکی -قطری شکل گرفت و در ادامه به ابتکار عملی تبدیل شد که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه در دیدارش با دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا آن را ارائه کرد.

به گفته برخی منابع آگاه، اردوغان که از میزان فشارهای اسرائیل بر دولت آمریکا در خصوص جنگ علیه ایران و مسائل حل نشده منطقه مطلع است، در دیدارش با ترامپ پیشنهاد داد که آمریکا یک پروژه اقتصادی و منطقه‌ای گسترده شامل تعدادی از کشورهای منطقه با تمرکز ویژه بر عراق، سوریه و لبنان را بر عهده بگیرد. به نوشته الاخبار، اطلاعات به دست آمده حاکی از این است که اردوغان پیشتر سرفصل‌های این پروژه را با تام ابراک، فرستاده ویژه آمریکا به سوریه و لبنان و نیز سفیر آمریکا در ترکیه که روابط نزدیکی با ترامپ دارد، مطرح کرده بود و این پروژه مبتنی بر ایجاد عناصر ثبات سیاسی و امنیتی در منطقه و کلید زدن پروژه‌های بزرگ اقتصادی است.

به گفته همین منابع، اردوغان در دیدار با ترامپ بسیار رک و صریح به او گفت که تلاوم اشغال سوریه و لبنان توسط اسرائیل، در کنار حملات مداوم اسرائیل به کشورهای منطقه و تهدیداتی که بر سایر کشورها تأثیر می‌گذارد، دلیل اصلی بی‌ثباتی منطقه است «و هر گونه روند سیاسی برای مهار نیروهای همپیمان با ایران را تضعیف می‌کند.» منابع یاد شده گفتند، اردوغان در این دیدار از اهمیت عقب‌نشینی سریع اسرائیل از سرزمین‌های اشغال شده در لبنان و سوریه به عنوان مقدمه‌ای برای تدابیر امنیتی بعدی میان اسرائیل از یک سو و لبنان و سوریه از سوی دیگر گفت. طبق اطلاعات، احمد الشرع، رئیس دولت انتقالی سوریه نیز درباره همین موضوع با ترامپ صحبت و تأکید کرد، ثبات در سوریه مستلزم بازیابی کامل حاکمیت این کشور بر تمام خاک خود است.

الشرع در ادامه افزود: پس از رسیدگی به مساله گردها، تنها مساله جنوب و سویداحل نشده باقی مانده که اسرائیل مانع از حل و فصل آن شده است.

همچنین رئیس دولت انتقالی سوریه به رئیس‌جمهور آمریکا گفت که اسرائیل از گنجاندن کلمه «عقب‌نشینی» در هر توافقی خودداری کرد و وقتی این موضوع مطرح شد، مذاکرات را متوقف کرد. تا زمانی که آنها از عقب‌نشینی خودداری می‌کنند، چرا مسا باید با آنها توافق نامه امضا کنیم؟

منابع دیگری در این رابطه گفتند، الشرع در پاسخ به درخواست ترامپ برای مداخله در لبنان علیه حزب‌الله گفت که ادامه اشغالگری اسرائیل و حملات مداوم به لبنان، هر گونه صحتی در مورد خلع سلاح این حزب را غیر واقعی می‌کند و تلاش برای تحمیل این امر با توسل به زور، تنها منجر به غرق شدن لبنان و منطقه در گرداب آشوب خواهد شد و این همان چیزی است که اسرائیل می‌خواهد. به گفته این منابع، ترامپ ممکن است با این ایده متقاعد شده باشد اما در متقاعد کردن سران اسرائیل با مشکلات قابل توجهی مواجه است، البته شانس اجرای آن ممکن است پس از انتخابات آتی اسرائیل بیشتر شود اما اردوغان بر ضرورت تکمیل این روند قبل از پایان سال و عدم ارتباط دادن آن به انتخابات اسرائیل تأکید کرد چرا که معتقد است کابینه بنیامین نتانیاهو به دنبال گسترش دامنه جنگ است نه مهار یا پایان دادن به آن.

الخبر به اطلاعات دست یافته که می‌گوید این تماس تلفنی پس از سفر رئیس‌جمهور آمریکا به آنکارا برقرار شده و ترامپ به نتانیاهو تأکید کرده که عدم دستیابی به توافقی میان سوریه و اسرائیل در درجه اول نشان‌دهنده این است که تل‌اوو هیچ گونه تمایلی برای خروج از مناطقی که اخیرا در سوریه اشغال کرده، نشان نمی‌دهد، همچنین ترامپ تصریح کرده که الشرع در جریان دیدار شان موضوع بلندی‌های جولان اشغالی را با او مطرح نکرد.

این روزنامه لبنانی در ادامه گزارش داد، در حالی که بازیگران موثر در این فرآیند در تلاش برای ایجاد رویکردی هستند که در عمل مسیرهای لبنان و سوریه را به هم پیوند دهد، اما به نظر می‌رسد مقامات بیروت همچنان درگیر فرآیندی هستند که طبق آخرین تحولات، احتمالش ضعیف است که در آینده نزدیک به نتیجه برسد، نواف سلام، نخست‌وزیر لبنان نیز در سفر اخیر خود به ترکیه و دیدارش با اردوغان در استانبول به همین نتیجه رسید. الاخبار همچنین نوشت، قرار بود دور مذاکراتی که روز گذشته در رم آغاز شد و امروز به پایان می‌رسد، با تشکیل کمیته‌های تخصصی برای رسیدگی به مسائل مربوط به «مناطق آزمایشی» در جنوب، با پایه‌های عملی انتقال به مرحله اجرا فراهم کند اما تحولات به سرعت نشان داد مسیر رسیدن به این هدف، با موانع متعددی روبه‌رو است. برخی مقامات لبنانی نیز تأکید داشتند هیات لبنانی اصرار داشت توافق‌نامه چارچوب به یک مکانیسم اجرایی روشن تبدیل شود که با عقب‌نشینی اسرائیل آغاز می‌شود، این هیات پیشنهاد تصویب اولین منطقه آزمایشی تحت اشغال را مطرح کرد تا خروج از آن اولین آزمایش عملی توافق‌نامه باشد و پس از تثبیت این عقب‌نشینی، مراحل بعدی از جمله استقرار نیروهای ارتش لبنان، سازوکارهای راستی‌آزمایی و سایر روال اجرایی انجام خواهد شد.

با ایلنا همراه شوید

خبرگزاری کار ایران «ایلنا»